

Vec: Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS, s.r.o, Mojšova Lúčka

Vážený pán primátor Harman, vážení páni poslanci,

po oboznámení sa s vyššie uvedeným zámerom i návrhom územného plánu Mesta Žilina Vám chceme predostrieť naše obavy a z toho vyplývajúce otázky, ktoré sa týkajú problematiky odpadového hospodárstva mesta Žilina a s tým súvisiace požiadavky.

V súčasnosti vznikli viaceré aktivity, týkajúce sa vybudovania až dvoch spaľovní komunálneho odpadu, či už v priestoroch žilinskej teplárne alebo v priestoroch zahraničnej súkromnej spoločnosti VAS, avšak nie je známy žiadny strategický dokument, resp. štúdia, vypracovaná na podnet mesta, ktorá by strategicky zhodnocovala všetky alternatívy likvidácie odpadu, či už procesom spaľovania, ukladaním na existujúce a novovybudované skládky v regióne v kombinácii so systémom separovaného zberu alebo dokonca smerovaním k tzv. „nulovému“ variantu, ktorý už bol úspešne zrealizovaný i na Slovensku.

Radi by sme sa v nasledujúcich riadkoch s Vami podelili o naše obavy a dovolili si vysloviť pripomienky a otázky, ktoré sa týkajú predovšetkým zámeru zahraničnej súkromnej spoločnosti VAS.

1. Likvidácia žilinského komunálneho odpadu by mala byť dlhodobou garantovaná zmluvou výhodnou pre Mesto Žilina a jeho obyvateľov. Spomínaný zámer však neobsahuje žiadnu informáciu tohto charakteru, ktorá má však zásadný vplyv na efektivitu celého zámeru. Navyše spoločnosť VAS, s.r.o je súkromný podnik vlastnený zahraničným vlastníkom zo Seychelských ostrovov. Nakoľko nakladanie s odpadmi je strategickou záležitosťou, Mesto Žilina by si za týmto účelom malo vybrať transparentných partnerov na spoluprácu.
2. Plánovaná kapacita spaľovne je 60 resp. 80 tisíc ton odpadu ročne. Samotný okres Žilina vyprodukuje ročne 40 tisíc ton odpadu. Naša otázka znie : Čo so zvyšnou kapacitou 20 – 40 tisíc ton odpadu? Navrhovaná kapacita spaľovne nezodpovedá potrebám mesta Žilina a jeho okolia.

Predpokladáme, že táto skutočnosť bude mať pravdepodobne nasledovné dôsledky:

- za účelom naplniť kapacitu spaľovne prevádzkovateľ a ani Mesto Žilina nebude mať záujem na rozvoji separovaného zberu, ktorý by ešte viac znižoval množstvo odpadu určeného na spaľovanie
- do spaľovne sa bude zväždať odpad z celého kraja, resp blízkeho zahraničia, čo zásadne ovplyvní množstvo nielen produkovaných emisií a nebezpečného odpadu, ktorý vznikne po spálení (cca až 25% objemu spáleného komunálneho odpadu), ale zvýši aj frekvenciu dopravy a tým aj prašnosť, hlučnosť a výfukové emisie pozdĺž dopravných trás.

Toto všetko bude mať neblahý vplyv na zdravie obyvateľstva žijúceho v spádovej oblasti.

3. Likvidácia odpadov spaľovaním býva zvyčajne najdrahším spôsobom nakladania s odpadmi. Je reálny predpoklad, že poplatky za komunálny odpad by sa v prípade spaľovania výrazne zvýšili. V Bratislave a v Košiciach sú poplatky za komunálny odpad najvyššie z celej SR, nie je náhoda, že v obidvoch mestách likvidujú odpad spaľovaním.
4. Spaľovanie odpadu neúmerne zaťažuje životné prostredie – jedovaté dioxíny, popolček v ovzduší, veľké množstvo škváry, ktorá ostáva po spálení a ktorú je potrebné opätovne skládkovať ako nebezpečný odpad. Slabé rozptylové podmienky v žilinskej kotline zvyšujú riziko koncentrácie týchto látok a ich pôsobenie na obyvateľov.
5. Mestské zastupiteľstvo definuje využitie Vodného diela Žilina ako „Plochy športu a rekreácie celomestského významu“, ktorého popularita sa stále zvyšuje (viď prieskum zverejnený na webových stránkach Mesta Žilina – až 60% opýtaných chodí relaxovať práve na VD Žilina). Na jednej strane sa popularita tejto lokality zvyšuje a na druhej strane sa do tohto prostredia má zasadiť veľký zdroj znečistenia ovzdušia (vzdialený len 100m od Vodného diela Žilina) Preto sa pýtame: Aké je priestorovo-funkčné prepojenie tohto územia?